

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/nauka/konferencje-naukowe/182392,Ogolnopolska-konferencja-naukowa-Kapelani-Katynscy-Warszawa-12-kwietnia-2023.html>
29.04.2024, 20:50

Strona znajduje się w archiwum.

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani Katyńscy” - Warszawa, 12 kwietnia 2023

Organizatorami wydarzenia są Kancelaria Sejmu RP i Instytut Pamięci Narodowej

12 kwietnia 2023 w Sali Kolumnowej Sejmu RP odbyła się ogólnopolska konferencja naukowa, poświęcona kapelanom Wojska Polskiego, ofiarom zbrodni katyńskiej. Debatę zorganizowano w 80. rocznicę ujawnienia prawdy o zbrodni, jakiej na polskich oficerach dokonali wiosną 1940 r. funkcjonariusze NKWD.

W otwarciu konferencji wzięli udział m.in. marszałek Sejmu Elżbieta Witek, prezes Instytutu Pamięci Narodowej dr Karol Nawrocki, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, wicemarszałek Sejmu prof. Ryszard Terlecki, minister edukacji i nauki prof. Przemysław Czarnek. Wśród gości obecni byli przedstawiciele rodzin ofiar zbrodni katyńskiej.

Otwierając konferencję, marszałek Elżbieta Witek podkreśliła, że zbrodnia katyńska to wyjątkowa zbrodnia, która miała odepnąć ofiary z człowieczeństwa, pozbawić je godności. Przypomniała, że wśród więźniów – oficerów, funkcjonariuszy, policjantów, inteligencji polskiej – byli także kapelani, którzy swoim towarzyszom niedoli nieśli pociechę i nadzieję, odprawiali msze, spowiadali i udzielali Komunii św.

- Byli wśród więźniów, słuchali ich, ale także nie zapominali o ważnych rozmowach na tematy patriotyczne, związane z Polską. Trzeba było ich unicestwić – byli bardzo groźni. Polska inteligencja była zarówno dla Sowietów, jak i dla Niemców bardzo groźna – mówiła marszałek Elżbieta Witek.

Prezes IPN dr Karol Nawrocki zaznaczył w swoim wystąpieniu, że Katyń, a właściwie kłamstwo katyńskie „to fundament Polski komunistycznej, kolonialnej po roku 1945, tej odrzuconej przez Polaków i tej, która wyrzekła się prawdy o bohaterach na rzecz propagandy i komunistycznego kłamstwa”.

- *Ważna jest pamięć o Katyniu i o to wołają do nas także groby katyńskie, gdyż myli się ten, który myśli, że Katyń to tylko historia i przeszłość. Groby w Miednoje, Bykowni, Katyniu, w Piatichatkach wołają do nas o wiwisekcji sowieckiej duszy. O duszy nieuleczalnej, która nastawiona jest na ekspansję, zło, zniszczenie i barbarzyństwo. O zgrozo, ta dusza jest z nami w XXI wieku, jest wśród nas - mówił prezes IPN*

- *Ta świadomość, co niesie ze sobą słowo Katyń, daje nam także poczucie odpowiedzialności. Nie tylko za pamięć historyczną, ale za przyszłość - podkreślił dr Nawrocki.*

Podczas konferencji zaprezentowano publikację [„Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum dr Jana Zygmunta Robla”](#), zawierającą m.in. pamiętniki, zapiski, karty pocztowe, listy oraz inne dokumenty wydobyte z bezimiennych grobów w Katyniu w 1943 r. Uczestnicy konferencji mogli także obejrzeć wystawę IPN „Zbrodnia katyńska 1940. Zagłada polskich elit”.

Program konferencji

12 kwietnia 2023 r.

- **godz. 10.00** - otwarcie konferencji oraz prezentacja publikacji Instytutu Pamięci Narodowej pt. *Gdy nieme groby przemawiają... Archiwum Robla*. W prezentacji wezmą udział autorzy: dr hab. prof. UKW Danuta Jastrzębska-Golonka, dr Ewa Kowalska i prof. dr hab. Tadeusz Wolsza oraz Katarzyna Ziębik i dr Ewa Dulna-Rak z Wydawnictwa IPN.
- **godz. 10.40** - wykład wprowadzający prof. dr hab. Andrzeja Nowaka (Uniwersytet Jagielloński), *Polityka historyczna Rosji wobec Polski w okresie rządów Władimira Putina*

- godz. 11.10 - dr hab. prof. UR Patryk Pleskot (Instytut Pamięci Narodowej/Uniwersytet Rzeszowski), *Portret kapelanów zamordowanych przez NKWD w latach 1939-1940*
- godz. 11.30 - dr Ewa Kowalska (Instytut Pamięci Narodowej), *Obywatele polscy, wyznawcy wielu religii w obozach specjalnych NKWD*
- godz. 11.50 - dr hab. prof. UKW Danuta Jastrzębska-Golonka (Instytut Pamięci Narodowej/Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), *Życie religijne w Kozielsku w świetle pamiętników, notatek i zapisków polskich oficerów z lat 1939-1940*

- godz. 12.10 – dr hab. Sławomir Kalbarczyk (Instytut Pamięci Narodowej), *Duszpasterstwo i życie religijne w Armii Polskiej w ZSRS w latach 1941–1942*

godz. 12.30-12.50 – przerwa kawowa

- godz. 12.50 – dr hab. prof. ASzWoj Dariusz Rogut (Instytut Pamięci Narodowej/Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie), *Duchowni katoliccy w sowieckich łagrach NKWD dla jeńców wojennych i internowanych w latach 1944–1947*
- godz. 13.05 – prof. dr hab. Józef Marecki (Akademia Ignatianum w Krakowie), Ks. *Leona Musielaka walka o prawdę historyczną*
- godz. 13.20 – dr hab. Witold Wasilewski (Instytut Pamięci Narodowej), Ks. *Zdzisław Peszkowski w rzeczywistości komunizmu. Konfrontacja, prześladowanie i próba koegzystencji*
- godz. 13.35 – prof. dr hab. Jan Żaryn (UKSW), Ks. *Stefan Niedzielak – strażnik pamięci o Katyniu w okresie PRL*

godz. 13.50-15.00 – przerwa obiadowa

- godz. 15.00 – prof. dr hab. Tadeusz Wolsza (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), Ks. *Stanisław Jasiński – delegat kardynała Adama Sapiehy w Katyniu w 1943 r.*
- godz. 15.15 – dr hab. prof. ASzWoj Sławomir Cenckiewicz (Akademia Sztuki Wojennej w Warszawie), Ks. *ppłk. Franciszek Kubsz – przyczynek do dziejów duszpasterstwa rzymskokatolickiego w „Ludowym” Wojsku Polskim*
- godz. 15.30 – prof. dr hab. Maria Magdalena Blomberg (Uniwersytet Łódzki), *Duchowieństwo jako ofiary Zbrodni Katyńskiej*
- godz. 15.45 – dr Łukasz Stefaniak (Stowarzyszenie Pamięć Kapelanów Katyńskich), *Kapelani wojny polsko-bolszewickiej jako ofiary Zbrodni Katyńskiej*
- godz. 16.00 – Sławomir Frączak (Muzeum Katyńskie w Warszawie), *Baruch Steinberg – naczelny rabin Wojska Polskiego*

godz. 16.15-16.45 – przerwa kawowa

- godz. 16.45 – ks. kmdr por. Tadeusz Jelinek (Ewangelickie Duszpasterstwo Wojskowe), *Kapelani wyznania ewangelickiego jako ofiary Zbrodni Katyńskiej*
- godz. 17.00 – dr hab. prof. UW Jerzy Grzybowski (Uniwersytet Warszawski), *Kapelani Wojska Polskiego wyznania prawosławnego pomordowani w niewoli sowieckiej*
- godz. 17.15 – ks. płk SG dr Zbigniew Kępa (Ordynariat Polowy WP), *Upamiętnienie ofiar Zbrodni Katyńskiej w nauczaniu pasterskim biskupów polowych Wojska*

Polskiego w latach 1991-2023

- godz. 17.30 – Barbara Tarkowska (Stowarzyszenie Pamięć Kapelanów Katyńskich), *Dokumentowanie i propagowanie męczeństwa Kapelanów Katyńskich. Geneza, rozwój i propozycje badawcze*

Konferencja została objęta patronatem medialnym przez Polskie Radio i Gazetę Polską Codziennie.

Transmisja na kanale iTV Sejm

(IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani Katyńscy” – Warszawa, 12 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani Katyńscy” – Warszawa, 12 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani Katyńscy” – Warszawa, 12 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)

Ogólnopolska konferencja naukowa „Kapelani Katyńscy” – Warszawa, 12 kwietnia 2023. Fot. Mikołaj Bujak (IPN)